

● **5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE
GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNA
GÖRE SİGORTALILIK İŞLEMLERİ**

Yayın No 124

Grafik Uygulama: Evren Günay

Baskı ve Cilt

MART MATBAACILIK SANATLARI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ

Mart Plaza, Merkez Mahallesi, Ceylan Sokak No: 24 Nurtepe/Kağıthane/İSTANBUL

Telefon: (0212) 321 23 00 (pbx) Faks: (0212) 295 11 07

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş/Şişli/İSTANBUL

Telefon: (0212) 315 84 00 pbx Faks: (0212) 343 47 80

E-mail: ismmmo@ismmmo.org.tr

www.istanbulismmmodasi.org.tr

(Yayında Kataloglama Bilgisi)

Arıkan, Yahya

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık

Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri./Yahya Arıkan,

Gülsüm Öksüzömer Yılmaz. – İstanbul : İSMMMO, 2009

88 s. ; 20 sm. – (İSMMMO yayınları; 124)

ISBN: 978-975-555-174-6

1. Yayıncı Adı II. Öksüzömer Yılmaz, Gülsüm 1. Sosyal Güvenlik

2. Sağlık Sigortası

344.73023

● ÖNSÖZ

01 Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar Genel Sağlık Sigortası Kanunu işçi ile işverenlerin çalışma yaşamındaki sosyal güvenlik mevzuatı kurallarının yeniden düzenlenmesini ve sosyal tarafların tek çatı altında toplanmasını sağlamıştır.

Sosyal Güvenlik Reformuyla birlikte, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun sigortalılık hak ve yükümlülüklerine ilişkin hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiştir. Daha sonra sırasıyla, "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği" 28/08/2008 tarihli ve 26981 sayılı, "5510 Sayılı Kanun Gereğince Sigortalı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sona Ermesi Hakkında Tebliğ" ise 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olacaklarla 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara tabi olanların sigortalılıkları ile ilgili olarak 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren yapılacak işlemlerin meslek mensuplarınca daha iyi anlaşılması amacıyla bu yayın hazırlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun sosyal sigorta hükümleri ile getirilen hak ve yükümlülükler ve sosyal sigorta işlemlerine ilişkin usul ve esasların ele alındığı bu çalışmayı yayınlayarak meslek mensuplarımıza ulaştırılmasını sağlayan İSMMMÖ'na teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Yahya ARIKAN

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

Dr. Gülsüm ÖKSÜZÖMER YILMAZ

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

● İÇİNDEKİLER

1- GENEL AÇIKLAMALAR	11
2- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (a) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR	12
2.1- GENEL AÇIKLAMA	12
2.2- SİGORTALI SAYILANLAR	12
2.2.1- Hizmet Akdine Tabi Çalışanlar	12
2.2.2- İşçi Sendikaları ve Konfederasyonları İle Sendika Şubelerinin Başkanlıkları ve Yönetim Kurullarına Seçilenler	14
2.2.3- Sanatçı, Düşünür ve Yazarlar	15
2.2.4- Yabancı Uyruklular	16
2.2.5- Büyükelçilik, Konsolosluklarda Çalışanlar	16
2.2.6- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna Göre Çalıştırılanlar	16
2.2.7- 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununda Belirtilen Umumi Kadınlar	17
2.2.8- Usta Öğretici ve Kamu İdarelerinde Ders Ücreti Karşılığı Görev Verilenler	17
2.2.9- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesi Kapsamında Çalıştırılanlar	18
2.3- SİGORTALILIĞIN BİLDİRİMİ VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ	19
2.3.1- İşe Başlamadan Önce Bildirilmesi Gereken Sigortalılar	19
2.3.2- İnşaat, Balıkçılık Ve Tarım İşyerlerinde İşe Başlatılacak Sigortalılar	19

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2.3.3- Yabancı Ülkelere Sefer Yapan Ulaştırma Araçlarında Sefer Esnasında İşe Başlatılan Sigortalıların Bildirimi	20
2.3.4- İlk Defa İşyeri Bildirgesi Verecek İşyerlerinde İşe Başlatılacak Sigortalıların Bildirimi	20
2.3.5- Kamu İdarelerince İstihdam Edilen 4447 sayılı Kanuna Göre İşsizlik Sigortasına Tabi Olmayan Sözleşmeli Personel	20
2.3.6- Kamu İdarelerince Yurt Dışı Görevde Çalıştırılacaklar	21
2.3.7- Maliye Bakanlığı Vizesine Bağlı Olarak Kamu İdarelerinde Çalışacaklar	22
2.3.8- 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu Uyarınca Özelleştirilen İşyerlerinden Diğer Kamu Kurum Ve Kuruluşlarına Naklen Atanan Sözleşmeli Veya Kapsam Dışı Personel	22
2.3.9- 4447 sayılı Kanun Gereğince İşsizlik Ödeneği veya Kısa Çalışma Ödeneği Alanların Bildirimi	22
2.3.10- Çırak, Aday Çırak ve Meslek Eğitimi Gören Öğrencilerin Bildirimi	23
2.3.11- Tutuklu ve Hükümlülerin Bildirimi	23
2.3.12- Diğer Bildirimler	23
2.4- SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN KURUMA VERİLMESİ	24
2.4.1- e-Sigorta Yoluyla Verilmesi	24
2.4.2- Kağıt Ortamında Verilmesi	25
2.5- SİGORTALI İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMESİ	26
2.6- SİGORTALILARIN KENDİLERİNİ BİLDİRMESİ	28

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (b)	
BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR	28
3.1-GENEL AÇIKLAMA	28
3.2- SİGORTALI SAYILANLAR	29
3.2.1- Ticari Kazanç veya Serbest Meslek Kazancı Nedeniyle Gerçek veya Basit Usulde Gelir Vergisi Mükellefi Olanlar	29
3.2.3- Şirket Ortaklarının Sigortalılığı	31
3.4- SİGORTALILIĞIN BİLDİRİMİ VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ	40
3.4.1- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmesi	40
3.4.2- 01/10/2008 Tarihine Kadar Kayıt ve Tescillerini Yaptırmayan Sigortalılar	41
3.4.3- Kurumca Sigortalılık Hak ve Yükümlülüğünün Başlatılmasının Bildirimi	42
3.5- SİGORTALILIĞIN SONA ERMESİ VE BİLDİRİMİ	42
3.5.1- Gelir Vergisi Mükellefi Olanların Sigortalılığının Sona Ermesi	43
3.5.2- Gelir Vergisinden Muaf Olanların Sigortalılıklarının Sona Ermesi	43
3.5.3- Şirket Ortaklarının Sigortalılığının Sona Ermesi	44
3.5.4- Köy ve Mahalle Muhtarlarının Sigortalılığının Sona Ermesi	47
3.5.5- Tarımsal Faaliyette Bulunanların Sigortalılıklarının Sona Ermesi	47

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.5.6- Jokey ve Antrenörlerin Sigortalılığının Sona Ermesi	48
3.5.7- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin Verilmesi	48
4- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (c) BENDİ	
KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR	49
4.1- GENEL AÇIKLAMA	49
4.1.2- Sigortalı Sayılanlar	50
4.1.3- 657 sayılı Kanunun 86 ncı Maddesi Uyarınca Açıktan Vekil Atananlar	51
4.1.4- Kuruluş ve Personel Kanunları veya Diğer Kanunlar Gereğince Seçimle veya Atama Yoluyla Kamu İdarelerinde Göreve Gelenler	51
4.1.5- Başbakan, Bakanlar ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri	52
4.1.7- Sendikalar ve Konfederasyonlar İle Sendika Şubelerinin Başkanlıkları ve Yönetim Kurullarına Seçilenlerden Aylıksız İzne Ayrılanlar	54
4.1.8- Askeri Öğrenciler	55
4.1.9- Polis Akademisi Öğrencileri ile Emniyet Genel Müdürlüğü Hesabına Okuyan Öğrenciler	56
4.1.10- 5510 Sayılı Kanunun Geçici 4 üncü Maddesine Tabi Olan Sigortalılar	56
4.2- SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ	59
4.2.1- Sigortalılığın Başlangıcı	59
4.2.2- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmesi ve Verilme Süreleri	60

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

4.3- SIGORTALILIĞININ SONA ERMESİ VE İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMESİ	61
4.3.1- Sigortalılığının Sona Ermesi	61
4.3.2- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin Verilmesi	62
5- BAZI SİGORTA KOLLARINA TABİ OLAN SİGORTALILAR	63
5.1- Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevlerinde Çalışanlar	63
5.2- Aday Çıracak, Çıracak, Stajyerler ve 2547 sayılı Kanuna Tabi Çalışan Öğrenciler	64
5.3- Harp Malulleri İle Vazife Malulleri	65
5.4- Kursiyerler	66
5.5- Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanmamış Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlerin Yanlarında Çalıştırdıkları Türk İşçileri	67
5.6- 4046 sayılı Kanun Gereğince İş Kaybı Tazminatı Alanlar	68
5.7- Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar	69
5.7.1- 01/10/2008 Tarihinden Sonra İlk Defa Sigortalı Olup Aylık Bağlananlar	69
5.7.2- 01/10/2008 Tarihinden Önce Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Olanlar	70
5.7.3- 5335 sayılı Kanunun 30 uncu Maddesine Tabi Sigortalılar	73
6- SİGORTALILIK SÜRELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE HİZMETLERİN BİRLEŞMESİ	74
6.1- 2008 yılı Ekim Ayı Başından Sonra İlk Defa Sigortalı Olacaklar	74
6.2- 2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Sigortalı Olanlar	77

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

6.2.1- 04/10/2000-01/10/2008 Tarihleri Arasında 1479 ve 2926 Sayılı Kanunlara Göre Sigortalı Olanlardan Sigortalılık Süreleri Çıkışınlar Hakkında Yapılacak İşlemler	78
7- 506 SAYILI KANUNUN MÜLGA 86 NCİ MADDESİNE TABİ OLANLAR	80
7.1- Avukat ve Noterlerin Sigortalılığı	80
7.2- Elçiliklerde Çalışan Sigortalılar	82
8- GEÇİCİ 20 NCİ MADDE SANDIKLARI	83
9- ORTAK HUSUSLAR	86
9.1- Sosyal Güvenlik Sicil Numarası Verilmesi	86
9.2- Sigortalı İşe Giriş Ve İşten Ayrılış Bildirgelerinin Kağıt Ortamında Kuruma Verilmesi	87
9.3- Yaş Düzeltmeleri	87

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

SİGORTALILIK İŞLEMLERİ

1- GENEL AÇIKLAMALAR

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun sigortalılık hak ve yükümlülüklerine ilişkin hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmiştir. "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği" 28/08/2008 tarihli ve 26981 sayılı, "5510 Sayılı Kanun Gereğince Sigortalı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sona Ermesi Hakkında Tebliğ" ise 28/09/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar için sigortalılık statüleri, hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar için (a) bendi, hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar (b) bendi, kamu idarelerinde (a) ve (b) bentleri dışında çalıştırılanlar ise (c) bendinde belirlenmiştir.

Kanunun geçici 1 inci maddesi ile de 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 ve 2925 sayılı kanunlara tabi olan sigortalılar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi olan sigortalılar 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 5434 sayılı Kanuna tabi olan iştirakçiler ise 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kabul edilmişlerdir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5510 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde ay kavramı ücretleri her ayın 15'inden ertesi ayın 15'i arasında ödenen sigortalılar ile ayın 1'i ile sonu arasında geçen sürede ödenenler açısından farklılık gösterdiğinden aylıkları her ayın 15'i itibariyle ödenen 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendine tabi sigortalılar için Kanunun yürürlük tarihi 15/10/2008, diğerleri için ise 01/10/2008 tarihi olarak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılar için ise yürürlük tarihi 01/10/2008 olarak dikkate alınacaktır.

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olacaklarla 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara tabi olanların sigortalılıkları ile ilgili olarak 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (a) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR

2.1- GENEL AÇIKLAMA

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılmıştır. Maddenin ikinci fıkrasında hizmet akdine tabi olmamakla beraber ilgili kanunlarında yaptıkları iş bakımından

hizmet akdi olarak tarif edilen işleri yapanlar ile bu Genelgenin "4- Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsa-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

mında Sigortalı Sayılanlar” bölümünde belirtilen sigortalılardan kamu idarelerinde çalışıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olması öngörülmemiş olanlar da Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılar uzun vadeli, kısa vadeli ve genel sağlık sigortaları bakımından bu sigorta kollarının tamamına ya da bir kısmına tabi tutulacaklardan, 81 inci maddesi gereğince alınacak primlerin sigortalı hissesi sigortalıların ücretlerinden kesilerek kendi hisseleri ile birlikte işverenler tarafından Kuruma ödenecek, hizmetlerin bildirimine ise aylık prim ve hizmet belgesiyle işverenler tarafından yapılacaktır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun 2, ek 10 ve 13 üncü maddeleri gereğince sigortalı sayılanlar ile ilgili kanunlarında 506 sayılı Kanuna tabi olması öngörülmüş olanlardan, çalışması devam edenlerin ve 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa sigortalılıkları 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların sigortalılıkları bu Kanunla getirilen düzenlemeler doğrultusunda devam ettirilecektir.

2.2- SİĞORTALI SAYILANLAR

2.2.1- Hizmet Akdine Tabi Çalışanlar

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı sayılabilmek için sigortalının işveren veya işveren

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

vekili ya da alt işveren tarafından işe alınıp, hizmet akdine tabi çalıştırılması gerekmektedir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanların çalışmalarının hizmet akdi olarak değerlendirilmesinde, 818 sayılı Borçlar Kanununun hizmet akdine ilişkin hükümleri ile 4857 sayılı İş Kanunundaki iş sözleşmesine ilişkin hükümlere göre işlem yapılacak olup, bir kimsenin hizmet akdine tabi sigortalı sayılması için işverenle arasında hizmet akdi bağının bulunması, yani kişinin işveren, işveren vekili veya alt işveren tarafından işe alınarak ona ait işyerinde çalıştırılması gerekmekte, bu şartların bulunmadığı hallerde sigortalı sayılması mümkün bulunmamaktadır.

Derneklerde seçimle iş başına gelenler, ücret alsalar bile, çalışmalarında hizmet akdi unsurları bulunmadığından sigortalı sayılamazlar.

2.2.2- İşçi Sendikaları ve Konfederasyonları İle Sendika Şubelerinin Başkanlıkları ve Yönetim Kurullarına Seçilenler

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 29 uncu maddesine göre işçi sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şube başkanlığına ve yönetim kurullarına seçilenlerden kendi istekleri ile çalıştıkları işyerlerinden ayrılarak bu görevlerini sürdürenler 2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla sigortalı sayılmışlardır.

2821 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi gereğince sendika şube başkanlığı ve yönetim kurulu üyeliğine seçilip işyerlerinden ayrılmadan

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

bu görevlerini sürdürenler işyerlerindeki çalışmalarından dolayı sigortalı sayılacaklarından bunların bildirimleri işverenleri tarafından yapılmaya devam edilecektir.

2008 yılı Ekim ayı başından sonra sendika şube başkanı veya yönetim kuruluna seçilenlerden görevlerinden ayrılanların sigortalılıkları, seçildikleri tarih itibariyle başlatılacaktır. 2008 yılı Ekim ayı başından önce bu görevi yapmakta olanlardan sendikalar tarafından bildirilenlerin sigortalılıkları devam ettirilecek, bildirilmemiş olanların ise sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle başlatılacaktır.

Sendika şube başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilmeleri nedeniyle sigortalı sayılanlar hakkında 5510 sayılı Kanunda işverenlere verilen yükümlülükler, Kanunun 12 nci maddesi gereğince işçi sendikaları ve konfederasyonları tarafından yerine getirilecektir.

2.2.3- Sanatçı, Düşünür ve Yazarlar

5510 sayılı Kanunla bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan; film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları, müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar ile düşünür ve yazarlardan 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan tabloda belirtilen işleri yapanlar sigortalı sayılmışlardır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2.2.4- Yabancı Uyruklular

Mütekabiliyet esasına dayalı olarak sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülke uyruğunda olanlar hariç olmak üzere, yabancı uyruklu, uyruksuz, göçmenler ve sığınmacı kişilerden çalışmalarını hizmet akdine tabi sürdürenler sigortalı sayılmışlardır.

2.2.5- Büyükelçilik, Konsolosluklarda Çalışanlar

Büyükelçilik, konsolosluk mensuplarının özel hizmetlerinde çalıştırılanlardan gönderen devlette veya üçüncü bir devlette sigortalılıklarını belgeleyemeyenler ile Türkiye’de ikamet etmekte iken buralarda çalıştırılan Türk vatandaşlarının çalışmaları da hizmet akdine tabi çalışma sayılacak, ancak, Kanunun 6 ncı maddesinin (e) bendi gereği yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler sigortalı sayılmayacaklardır.

2.2.6- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanuna Göre Çalıştırılanlar

5510 sayılı Kanunla, 4081 sayılı Kanun gereğince köy sınırları içinde ya da şehir ve kasaba haricinde olup, belediye hududu içinde veya dışında, zirai üretim yapılan yerlerde, köylerde ihtiyar meclisi, diğer yerlerde koruma meclisi tarafından seçilerek valilik veya kaymakamlık onayına sunulmak suretiyle çalıştırılan koruma bekçilerinin si-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

gortalılıkları 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında devam ettirilmiştir. Bu sigortalılar hakkında, işverenler tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülük bunları çalıştırmaya yetkili makam tarafından yerine getirilecektir.

2.2.7- 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununda Belirtilen Umumi Kadınlar

5510 sayılı Kanunla 1593 sayılı Kanunda belirtilen umumi kadınlar sigortalı sayılmışlardır.

2.2.8- Usta Öğretici ve Kamu İdarelerinde Ders Ücreti Karşılığı Görev Verilenler

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler sigortalı sayılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar ile 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine göre her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile üniversite ve akademi (askeri akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde ücret ile ek ders

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

görevi verilenlerden 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olmayanlar (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısı 30 günü aşmamak kaydıyla, bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunacaktır. Bir aylık süredeki gün sayısı (Brüt Aylık Kazanç / Asgari Günlük Kazanç = Gün Sayısı) formülüne göre hesaplanacak, bulunacak miktar 30 günden fazla ise 30 gün olarak alınacak, bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki küsuratlar dikkate alınmayacaktır.

2.2.9- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesi Kapsamında Çalıştırılanlar

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personel, (C) bendi kapsamında bir yıldan az süreli veya mevsimlik olarak çalıştırılan geçici personel 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2.3- SİGORTALILIĞIN BİLDİRİMİ VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ

2.3.1- İşe Başlamadan Önce Bildirilmesi Gereken Sigortalılar

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmet akdine tabi sigortalı sayılanlar, çalışmaya, mesleki eğitime veya zorunlu staja başladıkları tarihten en geç bir gün önce Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi” ile işverenleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

Bu sigortalılara ait sigortalı işe giriş bildirgesinin Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerde Kuruma verilmemesi halinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince idari para cezası uygulanacaktır.

2.3.2- İnşaat, Balıkçılık Ve Tarım İşyerlerinde İşe Başlatılacak Sigortalılar

İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin işverenleri tarafından en geç sigortalıların çalışmaya başladığı gün Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Belgenin yasal sürede Kuruma verilip verilmediğinin tespitinde, inşaat işyerleri için (41XX, 42XX, 43XX), balıkçılık işyerleri için (03XX), tarım işyerleri için (01XX), hayvancılık işyerleri için (011X)

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

numaralı işyeri tescil numarasında yer alan iş kolu kodlarına bakılacaktır.

2.3.3- Yabancı Ülkelere Sefer Yapan Ulaştırma Araçlarında Sefer Esnasında İşe Başlatılan Sigortalıların Bildirimi

Yabancı ülkelere sefer yapan kara, hava ve deniz ulaştırma araçlarına sefer esnasında işe alınan sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir aylık süre içerisinde işe giriş bildirgesinin işverenleri tarafından Kuruma verilmesi halinde sigortalı işe giriş bildirgesi yasal süresinde Kuruma verilmiş sayılacaktır.

2.3.4- İlk Defa İşyeri Bildirgesi Verecek İşyerlerinde İşe Başlatılacak Sigortalıların Bildirimi

Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi veren işyerlerinde, sigortalı çalıştırılmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde işe alınacakların sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç işyerinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde verilmesi halinde sigortalı işe giriş bildirgesi yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

2.3.5- Kamu İdarelerince İstihdam Edilen 4447 sayılı Kanuna Göre İşsizlik Sigortasına Tabi Olmayan Sözleşmeli Personel

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuv-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

vetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, 233 ve 399 sayılı kanun hükmünde kararname ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarındaki hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince geçici personel statüsünde çalıştırılan personelin bildirimini çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma yapılacaktır.

2.3.6- Kamu İdarelerince Yurt Dışı Görevde Çalıştırılacaklar

5510 sayılı Kanunla kamu idarelerinin yurtdışı teşkilatlarında çalıştırılmak üzere gönderilen ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan personelin, yurtdışında çalışmaya başladığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirim yapılacaktır.

Ancak, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 9 uncu maddesi gereğince Dışişleri Bakanlığının yurtdışı görevine atanan personelinin sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesinde üç aylık süre dikkate alınacaktır.

● **5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri**

2.3.7- Maliye Bakanlığı Vizesine Bağlı Olarak Kamu İdarelerinde Çalışacaklar

Kamu idarelerinde Maliye Bakanlığı vizesine tabi olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışacak sigortalıların vize işleminin gerçekleştirildiğine ilişkin yazının, ilgili kamu idaresine intikal ettiği günü izleyen ikinci iş günü sonuna kadar Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

2.3.8- 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu Uyarınca Özelleştirilen İşyerlerinden Diğer Kamu Kurum Ve Kuruluşlarına Naklen Atanan Sözleşmeli Veya Kapsam Dışı Personel

4046 sayılı Kanun gereğince özelleştirilen işyerlerinden diğer kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanan sözleşmeli veya kapsam dışı personel nakledildikleri kamu idarelerinde işe başladıkları tarihi takip eden ikinci iş günü sonuna kadar Kuruma bildirilecektir.

2.3.9- 4447 sayılı Kanun Gereğince İşsizlik Ödeneği veya Kısa Çalışma Ödeneği Alanların Bildirimi

4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik ödeneği veya ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan sigortalılar Türkiye İş Kurumu ile Kurumumuz arasında imzalanan protokol çerçevesinde Kuruma bildirilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2.3.10- Çırak, Aday Çırak ve Meslek Eğitimi Gören Öğrencilerin Bildirimi

3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendine tabi sigortalı sayılmış olup bunların sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirimini eğitim kurumlarınca staja veya mesleki eğitime başladıkları tarihten önce yapılacaktır.

2.3.11- Tutuklu ve Hükümlülerin Bildirimi

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde sayılanlardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanların bildirimini, bunları çalıştıran kamu idareleri, işverenler ya da ceza infaz kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunca işe başlatılmadan en geç bir gün önce Kuruma yapılacaktır.

2.3.12- Diğer Bildirimler

1- İlk işyerindeki çalışmasına ait sigortalı işe giriş bildirgesi Kuruma verilerek, tescil işlemi yapılmış olan sigortalının, naklen ve hizmet akdi sona ermeden aynı işverenin aynı ya da başka ünitede tescil edilmiş diğer işyerinde çalışmaya başlaması halinde, yasal süresi dışında Kuruma yapılan bildirimler de süresinde yapılmış sayılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2- 2008 yılı Ekim ayından sonra sigortalı işe giriş bildirgesi yerine bu tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre belge verilmesi halinde bildirim yasal olarak yapılmış kabul edilecektir. Ancak, yeni sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenilmesi sağlanarak sicil dosyasında muhafaza edilmesi sağlanacaktır.

3- Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 29 uncu maddesi gereğince aynı ünite sınırları içindeki organize sanayi veya endüstri bölgelerinde faaliyet gösteren işyerlerine ait dosyaların birleştirilmesi halinde burada çalışan sigortalıların sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgeleriyle ilgili olarak 15/12/2008 tarihli ve 2008-106 sayılı Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

4- Alt işverenler asıl işyeri üzerinden bildirim yaptıklarından bunların çalıştırdığı sigortalıların bildirimini asıl işverenin bildirim süresi dikkate alınarak Kuruma verilecektir.

2.4- SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN KURUMA VERİLMESİ

2.4.1- e-Sigorta Yoluyla Verilmesi

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalıştıran işverenlerden aylık prim ve hizmet belgesini zorunlu olarak e-Sigorta yoluyla verenler kamu veya özel sektör ayırımı yapılmaksızın;

- 01/11/2008 tarihinden itibaren sigortalı tekrar işe giriş bildirgesini,

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

- 01/12/2008 tarihinden itibaren ise sigortalı ilk işe giriş bildirgesini

zorunlu olarak e-Sigorta yoluyla internet üzerinden Kuruma vermektedirler.

Aylık prim ve hizmet belgesini e-Sigorta yoluyla bildirme zorunluluğu olmayan işverenler sigortalı ilk veya tekrar sigortalı işe giriş bildirgesini kağıt ortamında Kuruma verebilecekleri gibi e-Sigorta yoluyla da Kuruma bildirebileceklerdir.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin e-sigorta yoluyla verilmesi halinde işverenler bilgisayarlarından alacakları Kurumca üretilmiş barkod numaralı çıktılarının bir nüshasını sigortalıya verecek, diğer nüshası da sigortalının dosyasında saklanacaktır. Kurumca e-Sigorta yoluyla gelen sigortalı işe giriş bildiremeleri için herhangi bir dosya açılmayacak, ancak sigortalının Kuruma yazılı başvurması ya da diğer kurum ve kuruluşlarla sigortalı hakkında yazışma yapılması halinde barkod numaralı sigortalı işe giriş bildirgesi alınarak sicil dosyası açılıp tüm bilgi ve belgeler bu dosyada muhafaza edilecektir.

2.4.2- Kağıt Ortamında Verilmesi

Sigortalı işe giriş bildirgesinin kağıt ortamında Kuruma verilmesi halinde bildirge üç nüsha düzenlenir, Kurum evrak kaydından geçen bildirgenin bir nüshası sigortalıya verilmek diğer nüshası sigortalı dosyasında saklanmak üzere işverene verilir. Kurumda kalan nüshasına göre tescil işlemi tamamlandıktan sonra sicil dosyası açılarak arşivde

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

muhafaza edilecektir. Sigortalının daha önce açılmış bir dosyası varsa tescil işlemi sonuçlandırılan tekrar sigortalı işe giriş bildirgeleri bu dosyalara konulacaktır.

Yabancı uyruklu sigortalılar ile 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 29 uncu maddesine tabi olanların Kuruma bildirimini kağıt ortamında yapılacaktır. Yabancı uyruklu sigortalılar için yapılacak bildirimlerde 4817 sayılı Kanuna uygun çalışma izin belgesi olmayanların tescili yapıldıktan sonra durum bir yazı ile Çalışma Genel Müdürlüğüne bildirilecektir. 403 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi sigortalılardan “Mavi Kart”lı olanlar ile vukuatlı nüfus kayıt örneğinde 403 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine tabi olduğuna ilişkin şerh düşülenler sosyal güvenlik bakımından Türk vatandaşlarına tanınan haklara tabi olduklarından bunlardan çalışma belgesi istenmeyecektir.

İkamet izni ve çalışma izni olduğu halde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne henüz yabancı uyruk numarası verilmemiş sigortalılar için yabancı kimlik numarası temin edilinceye kadar sosyal güvenlik sicil numarası olarak sigorta sicil numarası kullanılacaktır.

2.5- SİGORTALI İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMESİ

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar ile 5 inci maddede 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sayılanların sigortalılıkları hizmet ak-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

dinin sona erdiği tarihte sona erer ve bu tarih işverenleri tarafından “Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi” düzenlenmek suretiyle ve e-Sigorta yoluyla sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde Kuruma bildirilir.

01/08/2009 tarihine kadar on günlük süre dolmadan aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise ayrıca sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi istenmeyecektir.

Ay içinde işten ayrıldığı halde yasal süresi dolmadığı için aylık prim ve hizmet belgesi verilmeyen sigortalılar hakkında yapılacak işlemlerde sigortalı işten ayrılış bildirgesindeki bilgiler esas alınır.

Kamu idarelerince;

- 4447 sayılı Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel,

- Yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınan personel,

- Dış temsilciliklerde istihdam edilmekte olup temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler,

- Dış temsilciliklerde istihdam edilen sözleşmeli personelden uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hallerde bulunan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar, hakkında işten ayrılış bildirgesi sigortalılığının sona ermesinden itibaren üç aylık süre içinde işverenler tarafından Kuruma bildirilecektir.

Sigortalı işten ayrılış bildirgesine kaydedilen bilgiler ile ayrıca il-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

gili aylık prim ve hizmet belgelerinde yer alan bilgiler arasında mutabakatsızlık olması halinde aylık prim ve hizmet belgesindeki bilgiler esas alınacaktır.

5838 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle 01/08/2009 tarihinden itibaren on günlük süre içinde verilmeyen sigortalı işten ayrılış bildirgeleri hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6- SİGORTALILARIN KENDİLERİNİ BİLDİRMESİ

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde, sigortalı olarak çalışmaya başladıklarını örneği Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “Sigortalı Bildirim Belgesi” ile Kuruma bildireceklerdir. Sigortalının kendini bildirmemesi, sigortalı aleyhine delil teşkil etmeyecektir.

3- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (b) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR

3.1-GENEL AÇIKLAMA

01/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlar ile

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2108 sayılı Kanun gereğince muhtar seçilenlerin sigortalılıkları 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince devam ettirilmiştir.

Ayrıca, 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

3.2- SİĞORTALI SAYILANLAR

3.2.1- Ticari Kazanç veya Serbest Meslek Kazancı Nedeniyle Gerçek veya Basit Usulde Gelir Vergisi Mükellefi Olanlar

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar vergi mükellefiyetlerinin başladıkları tarihten itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince sigortalı sayılacaklardır.

01/10/2008 tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanların bildirimleri vergi mükellefiyetinin başladığı tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde vergi daireleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.2.2- Gelir Vergisinden Muaf Olup, Esnaf ve Sanatkar Siciline Kayıtlı Olanlar

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine göre 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde yer alan mesleki faaliyetleri nedeniyle vergiden muaf olup 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlar sigortalı sayılmıştır. Bunların sigortalılıkları esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerine kayıtlı oldukları tarihten itibaren başlayacak olup, bu tarih esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir. Esnaf ve sanatkar sicil müdürlükleri kendilerine kayıt yaptıran esnaf ve sanatkarlardan yalnızca vergiden muaf olanların kayıtlarını Kuruma bildirecektir.

Gelir vergisinden muaf olup, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre esnaf ve sanatkarlar odaları birliklerinden aldıkları Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile sigortalılıkları sona erenlerden, aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyetine ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından fazla olduğunu yine esnaf ve sanatkarlar odaları birliğinden alacakları sigortalılık muafiyet belgesi ile belgeleyenlerden onbeş gün içinde bu belge ile birlikte sigortalı işe giriş bildirdesini Kuruma intikal ettirenlerin sigortalılıkları belgenin düzenlediği tarihten, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren başlatılacak, bu tarih sigortalılarca ve esnaf ve sanatkarlar odaları birlikleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.2.3- Şirket Ortaklarının Sigortalılığı

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin tüm ortakları sigortalı sayılmışlardır.

3.2.3.1- Kollektif Şirketlerin Ortakları

Kollektif şirket ortakları 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince sigortalı sayılmışlardır. Bunların sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladıkları tarihten itibaren başlatılacak, bu tarih vergi dairelerince onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

3.2.3.2- Adi Komandit Şirketlerin Komandite ve Komanditer Ortakları

5510 sayılı Kanunla adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları sigortalı sayılmışlardır. Adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortaklarının sigortalılığı vergi mükellefiyetinin başlangıç tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde vergi daireleri tarafından Kuruma bildirilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.2.3.3- Donatma İştiraki Ortakları

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince donatma iştiraki ortakları sigortalı sayılmışlardır. Donatma iştiraki ortaklarının sigortalılığı vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarih itibariyle başlatılacak, bu bildirim vergi dairelerince onbeş gün içinde Kuruma yapılacaktır.

3.2.3.4- Anonim Şirketlerin Yönetim Kurulu Üyesi Olan Ortakları

1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesi ile 01/10/2008 tarihinden önce anonim şirketlerin kurucu ortakları ve yönetim kurulu üyesi olan ortakları sigortalı sayılmakta iken, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 01/10/2008 tarihinden itibaren sadece anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları yönetim kuruluna seçildikleri tarih itibariyle sigortalı sayılmışlardır. Bu kapsamda sayılan kişiler, şirket yetkililerince yönetim kurulu üyeliğine seçildikleri tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Anonim şirketlerde şirket ortağı olmayan yönetim kurulu üyeleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

5510 sayılı Kanunun geçici 22 nci maddesi ile 1479 sayılı Kanuna göre 01/10/2008 tarihinden önce anonim şirketlerin kurucu ortağı

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

olmaları nedeniyle sigortalı olanlardan, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenlerin 01/10/2008 tarihinden itibaren altı ay içinde (01/04/2009 tarihine kadar) Kuruma yazılı olarak talepte bulunmaları halinde, sigortalılıkları devam ettirecektir. 01/04/2009 tarihine kadar talepte bulunmayanların sigortalılıkları ise 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecektir.

3.2.3.5- Limited Şirketlerin Ortakları

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile limited şirket ortakları sigortalı sayılmışlardır. Limited şirket ortaklarının sigortalılığı şirketin ticaret sicil memurluklarınınca tescil edildikleri tarihten itibaren başlatılacak olup, ticaret sicil memurlukları bu kişileri tescil edildikleri tarihten itibaren onbeş gün içinde Kuruma bildireceklerdir.

Limited şirket ortaklarından hisse devri alan yeni ortakların sigortalılıkları, ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihte başlayacak ve bu tarih ortaklar kurulu kararının, hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin, devrin yapıldığının işlendiği pay defterinin birer sureti veya devir ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının ibraz edilmesi kaydıyla şirket yetkililerince Kuruma bildirilecektir.

● **5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri**

3.2.3.6- Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketlerin Komandite Ortakları

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile komandit şirketlerin komandite ortakları sigortalı sayılmıştır.

Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılığı;

- Şirket kuruluşlarında şirketin ticaret sicil memurluklarınınca tescil edildikleri tarihten itibaren başlatılacak, bu tarih ticaret sicil memurluklarınınca,

- Komandite ortaklardan hisse devri alan yeni ortakların sigortalılıkları ise ortaklar kurulunca devrin yapılmasına karar verildiği tarihten başlatılacak, bu tarih şirket yetkililerince,

onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Komandite ortaklardan hisse devri alan ortakların Kuruma bildirilmesinde sigortalı işe giriş bildirgesi yanında ortaklar kurulu kararının, hisse devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin, devrin yapıldığının işlendiği pay defterinin birer sureti veya devir ticaret sicil memurluğunca tescil edilmiş işe ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshası da Kuruma verilecektir.

3.2.3.7- Tarımsal Faaliyette Bulunanlar

2926 sayılı Kanun 5510 sayılı Kanunla 01/10/2008 tarihi itiba-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

riyle yürürlükten kaldırıldığından, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında devam ettirileceğinden, 01/10/2008 tarihinden önce tarımsal faaliyetlerinin bulunması nedeniyle ziraat odasına, ziraat odasının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüğüne kayıtlı olanlardan, 01/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılamayanlar ile ilk defa 01/10/2008 tarihinden sonra tarımsal faaliyete başlayanlar 5510 sayılı Kanun hükümleri gereğince sigortalı sayılacaklardır.

01/10/2008 tarihinden önce sigortalı olanlardan ziraat odası kaydı bulunmayanların ziraat odalarına, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerine kayıt olmaları gerektiğinden, sigortalılara bu husus duyurularak gerekli kayıtların yapılması sağlanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olanların sigortalılığı bağlı oldukları ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerince veya kendilerince bir yıl içinde bildirilmesi halinde odaya kaydedildikleri tarihten, bu süre içinde bildirilmemesi halinde ise bildirim Kuruma yapıldığı tarihten itibaren başlatılacaktır. Tarımsal faaliyette bulunanlar meslek kuruluşuna kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince Kuruma bildirilecektir. Ziraat odasına kaydın başlaması ve sona ermesinde oda yönetim kurulu karar tarihi esas alınacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

01/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanun kapsamında tarımsal faaliyette bulunanların onsekiz yaşını doldurdıkları tarihi takip eden yılbaşından itibaren sigortalılıklarının başlatılması nedeniyle, 01/10/2008 tarihinden önce sigortalılıkları başlatılmayan ve 01/10/2008 tarihinden önce onsekiz yaşını dolduranların sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi gereğince onsekiz yaşını doldurmamış olanlar sigortalı sayılmadıklarından tarımsal faaliyete onsekiz yaşını doldurmadan başlayanların sigortalılık başlangıcında onsekiz yaşını doldurdıkları tarih esas alınacaktır.

5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki tarım sigortalıların 01/10/2008 ile 31/12/2008 tarihleri arasındaki aylık kazancı Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen günlük kazancın onbeş katı olarak dikkate alınacak, otuz katını geçmemek üzere her yıl bir puan artırılabilecektir.

Tarımsal faaliyette bulunan sigortalılardan, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine göre ziraat odalarından, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerinden aldıkları Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan “Sigortalılık Muafiyet Belgesi” ile sigortalılıkları sona erenlerden, yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, prime esas günlük kazanç alt sınırına göre belirlenen tutardan fazla olduğunu sigortalılık muafiyet bel-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

gesi ile belgeyerek bir yıl içinde sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirenlerin sigortalılıkları belgenin düzenlendiği tarihten bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise bildirim Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten başlar. Bu tarih sigortalılarca ve ilgili kuruluşlarca Kuruma bildirilecektir.

01/10/2008 tarihinden sonra tarımsal faaliyette bulunması nedeniyle 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanlar ile bu tarihten önce 2926 sayılı Kanun gereğince sigortalı olarak tescil edilmemiş olanlardan, satıkları tarımsal ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapılanların, tevkifata istinaden tescilleri 22/5/2007 tarihli ve 26529 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7 Seri Numaralı Tebliğ ve 15/06/2007 tarihli ve 2007/44 sayılı Genelge hükümlerine göre yapılacaktır.

3.2.3.8- Köy ve Mahalle Muhtarları

2108 sayılı Kanun gereğince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek bir çalışması bulunmayan veya gerek 5510 sayılı Kanun gerekse mülga 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre aylık ve/veya gelir almayan köy ve mahalle muhtarları, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıkları, seçildikleri tarihten itibaren başlatılacak, bu tarih il veya ilçe mülki amirliklerince onbeş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

5510 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesi ile 2108 sayılı Kanun

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

gereğince muhtar seçildikleri tarih itibarıyla 1479 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan ve sigortalılıkları devam eden köy muhtarlarından 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi gereği sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenlerin 01/10/2008 tarihinden itibaren 01/04/2009 tarihine kadar (01/04/2009 tarihi dahil) yazılı talepte bulunmaları halinde sigortalılıkları bu bent kapsamında devam ettirilecek, müracaat edilmemesi halinde aylık prim ödemeleri geçici 16 ncı madde de belirlenen oran üzerinden tahakkuk ettirilecektir.

01/10/2008-01/04/2009 tarihleri arasında müracaat edenlerin primleri 01/10/2008 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi gereği tahsil ettirilecektir.

2108 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince muhtar sigortalıların 1479 sayılı Kanun gereğince yaptıkları muhtarlık süresi borçlanması 5754 sayılı Kanunla 08/05/2008 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırıldığından, 10/09/1977 tarihinden önce muhtarlıkta geçmiş süreler borçlandırılmayacaktır.

3.2.3.9- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna Tabi Jokey ve Antrenörler

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler 01/10/2008 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır. Bunların sigortalılıkları lisans belgesine istinaden fiilen çalışmaya başladıkları tarihten başlar, bu tarih Türkiye Jokey Kulübü tarafından bir ay

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

içerisinde Kurumuma bildirilir. Fiili çalışma lisans belgesinin onaylanması ile başlar.

3.2.3.10- 04/10/2000 Tarihinden Önce Kanunla Kurulu Meslek Kuruluşu Kayıtlarına Göre Sigortalılıkları Başlatılanlar

22/03/1985-04/10/2000 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre vergi mükellefiyeti bulunmayan ancak kanunla kurulu meslek kuruluşları veya esnaf ve sanatkar sicili kayıtlarına göre sigortalılıkları başlatılanlardan;

- 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince sicil ve oda kayıtları nedeniyle 22/03/1985-04/10/2000 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna göre sigortalı olan, ancak 5362 sayılı Kanun gereğince üyelik şartlarını taşımadıkları için sicil ve oda kayıtları sona erenlerin 1479 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları 01/10/2008 tarihinden sonra da devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 21/07/2005 tarihli ve 2005/7 sayılı Genelge gereğince devam ettirilecektir.

- 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanununa göre kurulan Ticaret ve Sanayi Odaları veya kanunla kurulu diğer meslek kuruluşları üye kayıtlarına göre sigortalı olanların sigortalılıkları devam edenlerin sigortalılıkları 01/10/2008 tarihinden sonra erdirilecektir.

Ancak, 5362 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince sigortalılıkları devam ettirilenlerin; talepleri veya 4

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi çalışmalarında ise bu bentler kapsamında sigortalılıkları başlayanların sigortalılıkları sona erdirilecektir.

3.4- SİGORTALILIĞIN BİLDİRİMİ VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ

3.4.1- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmesi

İlk defa 01/10/2008 tarihinden sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalı sayılanların bildirim Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı işe giriş bildirgesi ile bu sigortalıları bildirmekle yükümlü olan vergi daireleri, ticaret sicil memurlukları, esnaf ve sanatkar sicil müdürlükleri, şirket yetkilileri, ziraat odaları, Türkiye Jokey Kulübü ve diğer kurumlar tarafından bu Genelgenin “3.2- Sigortalı Sayılanlar” bölümünde belirtilen sürede Kuruma verilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıları bildirim yükümlülüğü bulunan ilgili kurum ve kuruluşlar sigortalı işe giriş bildirgesini elektronik alt yapı oluşturuluncaya kadar Kuruma kağıt ortamında verebileceklerdir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılarla ilgili bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlar, bildirimlerini merkez birimlerince yapmaları durumunda, bildirim zorunluluğu yerine getirilmiş sayılır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

01/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalılığı devam edenlerden ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi alınmayacaktır.

Sigortalıların 01/10/2008 tarihinden önceki işlemlerinde sigortalılık sürelerinin belirlenmesinde bu tarihten önce kullanılan belgelerle işlem yapılacaktır.

01/10/2008 tarihi itibarıyla ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı başlatılacak olanların sigortalı işe giriş bildirgesi ile sigortalı işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verilmemesi halinde belgeler Kurumca düzenlenir.

3.4.2- 01/10/2008 Tarihine Kadar Kayıt ve Tescillerini Yaptırmayan Sigortalılar

5510 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesine göre 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar hariç 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 1479 sayılı Kanun gereğince 01/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescillerini yaptırmayanların sigortalılıkları 01/10/2008 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.4.3- Kurumca Sigortalılık Hak ve Yükümlülüğünün Başlatılmasının Bildirimi

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; Kurum, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için Kuruma verilen sigortalı işe giriş bildirgelerine göre tescillerini yaparak tescil tarihinden itibaren bir ay içinde, sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin başladığını sigortalılara bildirecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların kısa vade sigorta prim oranı 29/09/2008 tarihli ve 27012 (2. mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/14173 sayılı Bakanlar Kurulunun Kısa Vadeli Sigorta Kolları Prim Tarifesi'nin Yürürlüğe Konulması Hakkında Kararı ekinde yer alan tarife göre belirlenecektir.

3.5- SİGORTALILIĞIN SONA ERMESİ VE BİLDİRİMİ

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanların sigortalılıkları bu faaliyetlerine son verdikleri tarih itibarı ile sona erdirilecektir. Diğer taraftan, 1479 sayılı Kanunla sigortalılığın sona ermesi sigortalıların ilgili kurumlardan alacakları onaylı belgelerin Kuruma ibrazı ile yapılmakta iken 5510 sayılı Kanunla bu yükümlülük bunları bildiren kurumlara ya da şirket yetkilerine verilmiştir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.5.1- Gelir Vergisi Mükellefi Olanların Sigortalılığının Sona Ermesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri tarihte sona erer, bu tarih ilgili vergi dairelerince ve sigortalılarca on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilir.

3.5.2- Gelir Vergisinden Muaf Olanların Sigortalılıklarının Sona Ermesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine tabi olanların sigortalılığı esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerindeki kayıtlarının silindiği tarihte sona erer, bu tarih esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince ve sigortalılarca on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilir.

Gelir vergisinden muaf olanlardan, Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi kapsamına girenlerin bir önceki aya ait faaliyet gelirlerinden bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğu esnaf ve sanatkarlar odaları birliklerinden alacakları Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı muafiyet belgesi ile belgeleyerek on gün içinde Kuruma inti-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

kal ettirenlerin sigortalılıkları belgenin düzenlediği tarihten, bu süreyi geçirenlerin sigortalılıkları ise belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten itibaren sona erer ve bu tarih sigortalılarca Kuruma bildirilir.

Gelir vergisinden muaf olan sigortalıların, sigortalılıkları devam ederken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaları halinde sigortalılıkları çalışmaya başladıkları tarihte sona erecek bu tarih sigortalılarca on gün içinde Kuruma işten ayrılış bildirgesi ile bildirilecektir.

3.5.3- Şirket Ortaklarının Sigortalılığının Sona Ermesi

a) Kollektif şirket, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ile donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin bittiği tarihte sona erer, bu tarih vergi dairelerince ve sigortalılarca,

b) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının sigortalılıkları bu görevlerinin bittiği tarihte sona erer, bu tarih şirket yetkililerince ve sigortalılarca,

c) Limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıkları hisse devrine ilişkin alınan ortaklar kurulu kararı ile hissenin devrine ilişkin tanzim edilen noter devir sözleşmesinin ve devrin pay defterine işlendiği sayfanın birer suretlerinin birlikte ibraz edilmesi veya hisse devri ticaret sicil memurluğuna tescil edilmiş ise ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği nüshasının

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

ibraz edilmesi kaydıyla ortaklar kurulu karar tarihi itibariyle sona erer, bu tarih, sigortalılar ve şirket yetkililerince,

on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kurumu bildirilir.

d) İflasın açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde mahkemenin karar tarihinde, sigortalının talebinin olmaması halinde ise mahkemece iflasın kapatılmasına karar verildiği tarihte sona erer, bu tarih sigortalılar ve şirket yetkililerince, on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

e) Tasfiyenin açılmasına mahkemece karar verilen şirket ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde mahkemenin karar tarihinde sona erer, bu tarih sigortalılarca, sigortalının talebinin olmaması halinde ise tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğunca tescil edildiği tarihte sona erer, bu tarih ticaret sicil memurluğunca ve sigortalılarca, on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kuruma bildirilecektir.

f) Şirketin tasfiyesine ortaklar kurulu tarafından karar verilmesi durumunda, şirket ortaklarının sigortalılıkları; talebi halinde tasfiyenin başlanmasına karar verildiği tarihte, sigortalının talebinin olmaması halinde ise tasfiyenin sonuçlandığına ilişkin tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihte sona erer. Bu tarihler sigortalılarca ve ticaret sicil memurluklarınca on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kurumu bildirilecektir.

g) Münfesih duruma düşen şirketlerin ortaklarının sigortalılıkları, sigortalının talebi halinde şirketin münfesih duruma düştüğü tarih

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

itibariyle sona erer, bu tarih sigortalılarca, sigortalının talebinin olmaması halinde münfesihi duruma düşen şirketin tasfiyesinin sonuçlandırıldığına dair tasfiye kurulu kararının ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihte sona erer, bu tarih, sigortalılarca ve ticaret sicil memurluklarında, on gün içinde işten ayrılış bildirgesiyle Kurumu bildirecektir.

h) Mahkeme kararı ile iflasın, tasfiyenin açılmasına, ortaklar kurulu kararı ile tasfiyenin başlamasına veya münfesihi duruma düşmesine karar verilen, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirtilen şirketlerin ortaklarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların sigortalılıkları, çalışmaya başladıkları tarihte sona erer ve bu tarih sigortalılarca işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

ı) Şirket ortaklarının ortağı oldukları şirketin mahkeme kararı ile iflasın açılmasına tasfiyesine başlanılmasına ortaklar kurulu kararı ile tasfiyesine başlanılmasına veya münfesihi duruma düştükleri tarih itibariyle talepleri halinde sigortalılıklarının sona ermesi ile ilgili hüküm 01/10/2008 tarihinden itibaren uygulamaya konulduğundan bu tarihten önce şirket ortağı olmaları nedeniyle sigortalılıkları başlayan ancak ortağı oldukları şirketin mahkeme kararı ile iflasın açılmasına, tasfiyesine başlanılmasına veya münfesihi duruma düşmesine karar verildiği halde bu işlemleri 01/10/2008 tarihinden sonra da sonuçlanmayan şirketlerin ortaklarının talebi halinde de yukarıda belirtilen esaslar dahilinde işlem yapılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3.5.4- Köy ve Mahalle Muhtarlarının Sigortalılığının Sona Ermesi

Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıkları muhtarlık görevinin bittiği tarihte sona erer, bu tarih il veya ilçe mülki amirliklerince ve sigortalılarca, köy ve mahalle muhtarlarından Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (b) bendi kapsamında gelir vergisi mükellefi olanlar hariç, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışmaya başlayanların sigortalılıkları çalışmaya başladıkları tarihte sona erer, bu tarih sigortalılarca on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Muhtarlık görevlerine seçilmeyenler veya ayrılanların sigortalılıkları bu görevlerinin sona erdiği tarih itibarıyla sona erdirilecektir.

3.5.5- Tarımsal Faaliyette Bulunanların Sigortalılıklarının Sona Ermesi

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılığı, tarımsal faaliyetin sona erdiği tarihten veya 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, 80 inci maddede tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının geçici 16 ncı madde hükmü esas alınmak suretiyle belirlen oran üzerinden ziraat odalarının

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

dan, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde ise tarım il/ilçe müdürlüklerinden alacakları “Sigortalılık Muafiyet Belgesi”nin on gün içinde Kuruma intikal ettirilmesi halinde belgenin düzenlendiği tarihten, bu sürenin geçirilmesi halinde ise belgenin Kuruma intikal ettirildiği tarihten itibaren sona erecektir.

b) 01/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanuna göre sigortalılıkları başlatılanlardan ziraat odası kaydı bulunmayanların sigortalılıklarının sona ermesinde, tescilde esas alınan kayıtlara göre sigortalılık sona erdirilecektir.

Tarımsal faaliyette bulunan sigortalılar için 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendinde belirtilen oran geçici 16 ncı maddenin yürürlüğe girdiği 01/10/2008-31/12/2008 tarihleri arasında % 15 olarak belirlenmiş olup bu oran prime esas günlük kazancın otuz katını geçmemek üzere her yıl bir puan artırılabacaktır.

3.5.6- Jokey ve Antrenörlerin Sigortalılığının Sona Ermesi

6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerden lisansları yenilenmeyenlerin sigortalılıkları lisanslı oldukları yılın sonu itibarıyla sona erer ve bu tarih Türkiye Jokey Kulübü ve sigortalılarca on gün içinde Kuruma bildirilir.

3.5.7- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin Verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrası (b) bendi kapsamındaki

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

sigortalılardan sigortalı işten ayrılış bildirgesini kağıt ortamında verenler için, sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi iki nüsha düzenlenir. Biri düzenleyen kuruluşta kalır, diğeri ilgili üniteye gönderilir. Sigortalıya, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığının sona erdiği ilgili ünite tarafından yazı ile bildirilir.

4- KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ (c) BENDİ KAPSAMINDA SİGORTALI SAYILANLAR

4.1- GENEL AÇIKLAMA

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle kamu idarelerinin kadro ve pozisyonlarında çalışmaya başlayanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken bu tarihten önce veya sonra görevinden ayrılanlar ile bunlardan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5510 sayılı Kanunun kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara bu kapsamda oldukları sürece uygulanmayacaktır.

4.1.2- Sigortalı Sayılanlar

Kamu idarelerinde, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre hizmet akdine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışanlar ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışmaları nedeniyle ilgili mevzuatında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı sayılmışlardır.

Buna göre, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra kamu idarelerinde ilk defa çalışmaya başlayacak olanlardan,

- 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kadro ihdası yapılmış olan kamu kurum ve kuruluşlarında daimi kadrolara atananlar,

- 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kadro ihdası olmasına rağmen kanunlarında bulunan özel hükümler uyarınca 5434 sayılı Kanunla ilgilendirilmeleri gerekenler,

- 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarında sözleşmeli olarak göreve başlayanlar,

- Kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarının kanunlarında belirtilen kadro ve unvanlarda çalışanlar, sigortalı sayılacaklardır.

4.1.3- 657 sayılı Kanununun 86 ncı Maddesi Uyarınca Açıktan Vekil Atananlar

2008 yılı Ekim ayı başından sonra kamu idarelerinde ilk defa, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi gereğince memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine açıktan vekil olarak atananlar sigortalı sayılacaklardır.

4.1.4- Kuruluş ve Personel Kanunları veya Diğer Kanunlar Gereğince Seçimle veya Atama Yoluyla Kamu İdarelerinde Göreve Gelenler

Kuruluş veya personel kanunları ve diğer kanunlar ile süresi kanunlarla belirlenen görevlere seçilme veya atama yoluyla gelenlerin, bu görevleri sebebiyle kendilerine ilgili kanunlarında Devlet memurları gibi emeklilik hakkı verilmiş olanlardan hizmet akdi ile çalışması öngörülmemiş olanlar sigortalı sayılacaklardır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

4.1.5- Başbakan, Bakanlar ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri

2008 yılı Ekim ayı başından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilenler seçildikleri, açıktan bakan olarak atananlar atandıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti olanların ise sigortalılıkları seçildikleri veya atandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır.

Malullük, yaşlılık ve emekli aylığı almakta iken 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilen veya açıktan bakan atananlardan isteyenler emekli aylıkları kesilmek suretiyle aylıklarının kesildiği tarihten itibaren sigortalı sayılacaklardır.

Başbakan ve bakanlar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri gibi işlem yapılacaktır.

4.1.6- Belediye Başkanları, İl Encümeninin Seçimle Gelen Üyeleri

a) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi olanların iştirakçilikleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 4 ncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında devam edecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

b) 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar ile 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanun hükümlerine tabi çalışmakta iken belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden, sigortalılıklarını 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında devam ettirenler 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaktır. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamındaki sigortalılığını sona erdirenlerin sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren, sigortalılıklarını sona erdirmeyenlerin ise taleplerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihten itibaren (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanun hükümlerine tabi çalışması sona erenlerden 5434 sayılı Kanuna göre ilgilendirme talebinde bulunmayanlar 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren sigortalı sayılacaklardır.

Bunlardan, 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

c) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce malullük, yaşlılık ve emekli aylığı bağlananlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak olanlardan belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmak istemeleri durumunda, emekli aylıkları kesilmek suretiyle dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan, daha önce 5434

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

d) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenlerden, sigortalılık hali bulunmayanlar ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalı olanlar isteklerine bakılmaksızın seçildikleri tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Ancak, 65 yaşını tamamladıktan sonra belediye başkanlığına veya il encümeninin seçimle gelen üyeliğine seçilenler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olma talebinde bulunsalar dahi sigortalı sayılmayacaklardır. Bu görevlere seçildikten sonra 65 yaşını tamamlanmış olanların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılığı 5510 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin (c) bendi uyarınca 65 yaşını tamamladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren sona erecektir.

4.1.7- Sendikalar ve Konfederasyonlar İle Sendika Şubelerinin Başkanlıkları ve Yönetim Kurullarına Seçilenlerden Aylıksız İzne Ayrılanlar

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu gereğince sendika veya konfederasyonların ilk genel kuruluna kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçi-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

lenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeliğine seçilenlerden, seçildikleri tarihten itibaren otuz gün içerisinde aylıksız izne ayrılan yöneticileri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Bu görevlerinden ayrılanlardan otuz gün içinde görevlerine başlamak için yazılı başvuruda bulunmayanlar görevlerinden çekilmiş sayılarak sigortalılıkları sona erdirilecektir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kamu sendikaları ve konfederasyonları ile sendika şubelerinin başkanlıkları ve yönetim kurullarına seçilenlerden aylıksız izne ayrılanlar hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

4.1.8- Askeri Öğrenciler

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Harp okulları, fakülte ve yüksek okullarda Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitime tabi tutulan adaylar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların, bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

4.1.9- Polis Akademisi Öğrencileri ile Emniyet Genel Müdürlüğü Hesabına Okuyan Öğrenciler

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.

4.1.10- 5510 Sayılı Kanunun Geçici 4 üncü Maddesine Tabi Olan Sigortalılar

4.1.10.1- 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olanlar

5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken;

- 2008 yılı Ekim ayı itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar,

- 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup Kanunun yürürlük tarihinden sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar,

- Kamu idarelerinde hizmet akdi ile veya sözleşmeli olarak çalışanlardan, ilgili kanunları gereği 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilen-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

ler ile bunlardan ilgi devamı kurmuş olanlar, aynı statüde çalışmaya devam ettikleri sürece,

- 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin son fıkrası, ek 71, ek 76 ve geçici 192 nci maddeleri uyarınca ilgi devamı sağlanmış olanlardan ilgileri devam ettirilenler ile 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin son fıkrası, ek 71, ek 76 ve geçici 192 nci maddelerine göre ilgi devamı şartlarını taşıyanlardan Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilgi devamı kurmak isteyenler,

- 4046 sayılı Kanununun 22 nci maddesi uyarınca, özelleştirme programına alınan kuruluşlarda çalışan personelden kamu kurum ve kuruluşlarına atanacak olanlardan 5434 sayılı Kanun kapsamında ve kadro ihdası yapılmış bir kuruma atanacaklar,

- 5434 sayılı Kanuna tabi bir görevde bulunmakta iken, özelleştirme programına alınan kuruluşların 5434 sayılı Kanunun emeklilik hakkı tanınan kadro ve pozisyonlarına atanacaklarla, bu kuruluşların özelleştirilmeleri sonucu sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşenler ile bunlardan anonim şirkete dönüştürülüp dönüştürülmediğine bakılmaksızın satılan veya devredilenlerde 5434 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personelden isteyenler,

hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

4.1.10.2- Zamanaşımına uğrayan hizmet sürelerinin değerlendirilmesi

5434 sayılı Kanununun mülga 117 nci maddesi uyarınca kesenekleri

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

zamanaşımına uğrayarak hizmetleri tasfiye olanların bu hizmetleri, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onaltıncı fıkrası geçince 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olmak üzere 5510 sayılı Kanuna göre birleştirilecek hizmet olarak dikkate alınacaktır.

Hizmet bildirim yapıırken ilgilinin görevinden ayrıldığı tarihten itibaren 5 yıl geçmiş ise, bu hizmetlerin 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olacağı hizmet bildirim yazılarında mutlaka belirtilecektir.

4.1.10.3- Kesenek veya toptan ödeme yapılan hizmetlerin ihya edilmesi ve borçlandırılması

5510 sayılı Kanunun yürürlüğü girdiği tarihten önce iştirakçi olup, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) kapsamında sigortalılığı bulunmayanlardan;

a) Re'sen, sicilen, malulen veya yaş haddinden emekliye sevk edilenlerden hizmet sürelerinin aylık bağlanmasına yetmemesi nedeniyle tarafına toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanların,

b) Kesenek iadesi yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanların,

c) İstifa etmek suretiyle görevinden ayrılanların,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerden ölenlerin dul ve yetimlerinin,

borçlandırılacak veya ihya edilecek hizmetleri ile birlikte 5510 sayılı Kanuna göre aylığa hak kazanmaları ve 5434 sayılı Kanuna (mülga hükümleri dahil) göre aylık bağlanması şartlarını taşımaları halinde borçlanma ve ihya işlemleri yapılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

Kesenekleri iade edilmek veya toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye olanlar ile borçlanma yapanların bu hizmetleri ihya ve borçlanma için gerekli paranın yatırıldığı tarihten itibaren geçerli hizmet olarak dikkate alınacaktır.

İlgililer hakkında yapılan ihya işlemlerinde ihya ve borçlanma tutarının hesaplanması mülga 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacaktır.

İhya işlemlerinin yapılabilmesi için aylık bağlanması talebi yeterli olacağından ayrıca ihya talep dilekçesi istenmeyecektir. Ancak, borçlanma işlemlerinin yapılabilmesi borçlanma talep dilekçesi istenecektir.

4.2- SİGORTALILIĞIN BAŞLANGICI VE SİGORTALI İŞE GİRİŞ BİLDİRGESİNİN VERİLME SÜRELERİ

4.2.1- Sigortalılığın Başlangıcı

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların,

- Kamu idarelerinde göreve başladıkları,
- Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına, Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyanların öğrenime başladıkları,
- Fakülte ve yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri veya Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

başlayanların, Türk Silahlı Kuvvetleri veya Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya başladıkları,

- Astsubay meslek yüksek okulları ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adayların öğrenime başladıkları, tarihten itibaren sigortalılıkları başlatılır.

4.2.2- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesinin Verilmesi ve Verilme Süreleri

Kamu idareleri ilk defa veya tekrar çalıştırmaya başlattıkları sigortalıları sigortalılık başlangıç tarihinden itibaren onbeş gün içinde Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde yer alan “Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi” ile e-Sigorta yoluyla Kuruma bildirmekle yükümlü kılınmıştır.

Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi yer değiştirme suretiyle farklı işyerine atanmışlar ile bir kurumdan diğer kuruma naklen atanarak çalışmaya başlayanlar için verilecek, aynı kamu idaresinin farklı birimleri arasındaki naklen tayin ve görevlendirmelerde ise verilmeyecektir.

5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken, 2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların daha önce 5434 sayılı Kanuna göre tescili yapılmış olduğundan, bu sigortalılar için Kurumlarınca sigortalı işe giriş bildirgesi verilmeyecektir.

Sigortalı işe giriş bildirgesinin süresinde verilmemesi halinde ilgili kamu idaresine 102 nci madde gereğince idari para cezası uygulanmayacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

4.3- SİGORTALILIĞININ SONA ERMESİ VE İŞTEN AYRILIŞ BİLDİRGESİNİN VERİLMESİ

4.3.1- Sigortalılığının Sona Ermesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışanların sigortalılıkları,

1) Ölüm veya aylık bağlanmasını gerektiren hallerde, görev aylıklarının kesildiği tarihi takip eden aybaşından,

2) 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen yaş hadleri ile sıhhi izin sürelerinin doldurulması halinde ise bu süre ve hadlerin doldurulduğu tarihleri takip eden aybaşından,

3) Diğer hallerde ise görevden ayrıldıkları tarihten itibaren sona erer.

4) a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışmakla birlikte 5434 sayılı Kanunun ek 76 ve geçici 192 nci maddelerine göre ilgileri devam edenler hakkında,

b) 5434 sayılı Kanunun ek 71 inci maddesi uyarınca ilgileri devam edenler hakkında,

(1), (2) ve (3) üncü maddelerin ilgili hükümleri uygulanır.

c) 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı işsizlikleri devam edenlerin, (1), (2) ve (3) üncü maddenin ilgili hükümleri ile birlikte toplu ya da fasıllı olarak toplam altı aydan fazla süre emeklilik kesenekleri ile kurum karşılıklarını süresinde ödeme-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

yenlerin son kez emeklilik kesenek ve kurum karşılıklarını yatırmadıkları ayı takip eden ay başından itibaren,

d) 5434 sayılı Kanunun ek 76 ncı maddesi uyarınca çalışmaksızın istekleri üzerine ilgileri devam edenlerin (1), (2) ve (3) üncü maddenin ilgili hükümleri ile birlikte talepleri üzerine dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren sigortalılıkları sona erer.

4.3.2- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin Verilmesi

Sigortalılığın sona ermesine ilişkin bildirimler, “Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi” ile sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde e-Sigorta yoluyla Kuruma yapılır. Yer değiştirme suretiyle bir kurumdan diğer bir kuruma nakledilenler hakkında sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile gerekli bildirimlerin ilgili kurumca yapılması gerekmektedir.

Sigortalıların malullük ve yaşlılık aylığı bağlanması taleplerinde emekliye sevk onayı yeterli olup, ayrıca işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. Ölüm tahsis taleplerinde ise sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesi yeterlidir.

Kamu idarelerinin yurtdışında çalıştırdıkları personeli hakkında bu Genelgenin “2.5- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin Verilmesi” bölümünde belirtilen sürede işten ayrılış bildirgesinin Kuruma verilmesi gerekmektedir.

● **5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri**

5- BAZI SİGORTA KOLLARINA TABİ OLAN SİGORTALILAR

5510 sayılı Kanunun 5, geçici 13 ve geçici 14 üncü maddelerinde sayılan sigortalılar hakkında uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortalarından bazıları uygulanır. Bu sigortalılar Kanunun 4 üncü maddesi gereğince 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle sigortalı sayılırlar.

5.1- Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevlerinde Çalışanlar

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendi ile ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular hakkında 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle Kanunun iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası hükümleri uygulanacak, bu sigortalılar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Bu sigortalılar, 5510 sayılı Kanunda öngörülen isteğe bağlı sigortalı olma şartlarını taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

Hükümlü ve tutuklular hakkında 5510 sayılı Kanunda işverenlerin yerine getirilmesi gereken yükümlülükler Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu tarafından yerine getirilecek olup, bunların işveren vekili Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun sorumlu müdür ve amirleri olacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5.2- Aday Çıracak, Çıracak, Stajyerler ve 2547 sayılı Kanuna Tabi Çalışan Öğrenciler

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendi ile 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çıracak, çıracak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanacak ve bu sigortalılar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendinde sayılan sigortalılar isteğe bağlı sigortalılık için gerekli şartları taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

Resmi meslek ve sanat okullarıyla, yetkili resmi makamların müsaadesiyle kurulan meslek veya sanat okullarında tatbiki mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler 5510 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (f) bendine göre sigortalı sayılmayacaklardır.

Staj, herhangi bir meslek edinecek olan kimsenin geçirdiği uygulamalı öğrenme dönemi ve meslek bilgisini artırmak için bir kurumun bir veya birçok bölümünde çalışarak geçirdiği dönem olup öğrencinin stajyer sayılabilmesi için eğitim yaptığı müessesenin statüsünde mecburi staj şartı bulunması ve okul tarafından bir işyerine tatbiki eğitimi yapmak üzere belirli bir süre gönderilmesi gerekmektedir.

Okumakta oldukları eğitim kurumlarının yönetmelikleri veya

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

burs şartları gereğince işyerlerinde mecburi staja tabi tutulan öğrenciler veya ülkemize staj yapmak için gelen yabancı uyruklu öğrenciler, bu stajları müddetince bir ücret almış olsalar dahi, işyerlerindeki çalışmaları serbest irade beyanı ile değil, ilgili eğitim kurumlarının statülerinden doğan bir zorunluluğa dayandığından stajda geçen sürelerde iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanacaktır. Staj süresi bittikten sonra çalışmanın devam etmesi halinde ise bu kişilerden uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası primlerinin kesilmesi gerekmektedir.

5838 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (b) bendinde 01/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan düzenleme ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar sigortalı sayılmıştır.

5.3- Harp Malulleri İle Vazife Malulleri

506 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (II/C) fıkrası gereğince kendi kanunlarına göre görev malullüğü aylığı bağlanmış olanlar 506 sayılı Kanuna tabi sigortalı bir işte çalışmaya başlamaları halinde sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle sigortalılıkları sağlanmıştır. Bu sigortalılar Kurumdan yazılı talepte bulunmaları halinde talep tarihini takip eden aybaşından itibaren haklarında malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları hükümleri uygulanmıştır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi ile 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle vazife malullerinden;

- Harp malullüğü, 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri, uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde ise bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren uzun vadeli sigorta kolları uygulanacaktır.

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bir göreve başlayan 3713 sayılı Kanun gereğince malul ve vazife malulü aylığı bağlanan er ve erbaşılar hakkında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi işlerde çalışan harp malullü, 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanlar ile (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayan ve 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller ile vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşıların aylıkları kesilmeyecektir.

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendine tabi sigortalılardan genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

5.4- Kursiyerler

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, ge-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

liştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (e) fıkrası gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren sigortalı sayılmışlardır. Bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanacak ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Ancak, Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler isteğe bağlı sigortalılık için gerekli şartları taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

Kursiyerlerin sigortalı tesciline ilişkin bildirimleri ile aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilmesine ilişkin işlemler Kurumumuz ile Türkiye İş Kurumu arasında imzalanan protokol hükümleri doğrultusunda yürütülecektir.

5.5- Sosyal Güvenlik Sözleşmesi İmzalanmamış Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlerin Yanlarında Çalıştırdıkları Türk İşçileri

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren Ülkemiz ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır. Bu sigortalılar Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

Bu sigortalılardan uzun vadeli sigorta kollarına da prim ödemek is-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

teyenler genel sağlık sigortası primi hariç isteğe bağlı sigortaya prim ödeyebilirler, isteğe bağlı sigortaya prim ödeyenler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

5510 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenlerce çalıştırılmak üzere bu ülkelere götürülen Türk işçilerinden, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesine göre sadece malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi topluluk sigortasına devam edenler, Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi kapsamında sigortalılıkları 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren üç ay içerisinde işverenlerince sağlanacaktır. Ancak, 01/10/2008 tarihinden önce yurtdışında çalışması nedeniyle isteğe bağlı sigortalı olanlarla bu tarihten sonra yurtdışına götürülecek işçilerden isteğe bağlı sigortaya devam etmek isteyenlerin sigortalılık işlemleri 08/01/2009 tarihli ve 2009-5 sayılı Genelgede talimatlandırılan hususlar doğrultusunda işverenlerce yürütülecektir.

5.6- 4046 sayılı Kanun Gereğince İş Kaybı Tazminatı Alanlar

5510 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesi gereğince 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır. İş kaybı tazminatı alan sigortalılar Türkiye İş Kurumu ile Kurumumuz arasında imzalanan protokol çerçevesinde Kuruma bil-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

dirilecektir. Bu sigortalılar hakkında uzun vade ve genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır. İş kaybı tazminatı alanların sigortalılıkları iş kaybı tazminatı ödeme süresinin bittiği tarihte sona erecek, iş kaybı tazminatı sona erenler için Kanunun 9 uncu maddesindeki sigortalıların işten ayrılışlarının Kuruma bildirilmesi ile ilgili hükümler uygulanmayacaktır.

5.7- Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar

5.7.1- 01/10/2008 Tarihinden Sonra İlk Defa Sigortalı Olup Aylık Bağlananlar

5510 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olup, yaşlılık aylığı alanlardan Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların, yaşlılık aylıklarından % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında yaşlılık aylığı bağlananlar ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi çalışmaları nedeniyle aylık alanlardan Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi çalışmaları bulunanların bu çalışmaları nedeniyle aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5510 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılardan yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başından itibaren kesilecektir. Malullük aylığı bağlanmış olanlarında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında çalışmaları halinde aylıkları kesilecek, bunlar da sosyal güvenlik destek primine tabi çalışamayacaklardır.

01/10/2008 tarihinden önce sosyal güvenlik kanunlarına göre malullük ve yaşlılık, 1479 sayılı Kanuna göre ise yaşlılık aylığı almakta olanlardan anonim şirketin kurucu ortağı olup yönetim kurulu üyeliği bulunmayan ve sosyal güvenlik destek primi kesilenlerden 01/10/2008 tarihinden sonra sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş veya bildirilmiş süreler 5510 sayılı Kanuna göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim ödeme gün sayısına ilave edilmeyecek 31 inci ve 36 ncı madde hükümlerine göre toptan ödeme yapılmayacaktır.

5.7.2- 01/10/2008 Tarihinden Önce Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Olanlar

1- 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi gereğince yaşlılık aylığını kestirmeden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya devam edenler ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçici 2 nci

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

maddesi gereğince yaşlılık aylığı bağlanacaklardan aylıklarının kesilmemesi yönünde talepte bulunanlar ya da sigortalı işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primine tabi olmayı seçen sigortalılar % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi ödeyeceklerdir.

2- 2008 yılı Ekim ayı başından önce 1479 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken aynı Kanun kapsamında çalışmaları nedeniyle mülga ek 20 nci maddeye göre aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilenler ile 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 4 üncü maddenin birinci (1), (2) ve (3) üncü maddelerine tabi çalışmaları nedeniyle yaşlılık aylığı bağlanacakların aylıklarından 2008 yılında % 12, takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılarak % 15 oranını geçmeyecek şekilde sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

3- 506, 2926 ve 5434 sayılı kanunlardan yaşlılık ve malullük aylığı almakta iken 1479 sayılı Kanun kapsamında çalışmaları nedeniyle 1479 sayılı Kanunun mülga ek 20 nci maddeye göre sosyal güvenlik destek primi ödeyenlerle, 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre malullük ve yaşlılık aylığı bağlananların aylıklarından 2008 yılında % 12, takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılarak % 15 oranını geçmeyecek şekilde sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

5434 sayılı Kanuna göre emekli aylığı almakta iken 2008 yılı Ekim ayı başından önce serbest avukatlık ile noterlik mesleğini yapanlardan sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

4- 1479, 2926, 5434 sayılı kanunlara göre malullük ve yaşlılık ay-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

lığı almakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlardan % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ait prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

5- 506 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (II/C) fıkrası gereğince kendi kanunlarına göre görev malullüğü aylığı bağlanmış olanlardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce hizmet akdine tabi olmaları nedeniyle sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar hakkında 2008 yılı Ekim ayı başından sonra 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi hükümleri uygulanacaktır.

6- 5434 sayılı Kanuna göre vazife malullüğü aylığı almakta iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenler hakkında, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde yazılı talepleri doğrultusunda Kanunun iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri ve uzun vadeli sigorta kolları veya sosyal güvenlik destek primine ait hükümleri uygulanacaktır. Bunlardan uzun vadeli sigorta primi ödeyenlerin belirtilen süre içinde yazılı talepte bulunmamaları halinde ayrıca iş kazası meslek hastalığı hükümleri uygulanacak, sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecek, 2008 yılı Ekim ayı başından önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlardan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında da yazılı talepleri doğrultusunda işlem yapılacaktır. Bu bent kapsamında olanlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5) 01/10/2008 tarihinden önce devredilen sosyal güvenlik kurumlarından emekli aylığı bağlandıktan sonra 01/10/2008 tarihine kadar 1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanların bu çalışmalarından dolayı 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinin (II/c) bendi, 5754 sayılı Kanunla 1479 sayılı Kanunun ek geçici 6 ncı maddesi ve 5510 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesi gereğince sigortalı sayılmaları gerekmekte olup bunlardan 1479 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesi kapsamında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6) 5838 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesiyle yapılan düzenleme gereğince 2925 sayılı Kanuna tabi yaşlılık aylığı almakta iken 01/10/2008 tarihinden sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışan sigortalılardan söz konusu tarih itibariyle sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

7) 2108 sayılı Kanun gereğince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılan muhtarlardan, muhtarlık mesleği nedeniyle aylık bağlananlarla diğer sosyal güvenlik kanunları ve 5510 sayılı Kanuna göre emekli olup daha sonra muhtar seçilenden sosyal güvenlik destek primi alınmayacaktır.

5.7.3- 5335 sayılı Kanunun 30 uncu Maddesine Tabi Sigortalılar

5510 sayılı Kanunun 105 inci maddesiyle 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre maddede sayılı istisnalar dışındakilerin, aylıkları kesilmeksizin, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmayacağı ve görev yapamayacağı hüküm altına alındığından, 01/10/2008 tarihinden sonra kamu kuruluşlarının çalışmaya başlayan sigortalılar aylıklarını kestirmeden çalışmaya devam edemeyeceklerinden bunlardan uzun ve kısa ve sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primi alınacak, sosyal güvenlik destek primine tabi tutulmayacaklardır.

6- SİGORTALILIK SÜRELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE HİZMETLERİN BİRLEŞMESİ

6.1- 2008 yılı Ekim Ayı Başından Sonra İlk Defa Sigortalı Olacaklar

1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olunmasını gerektirecek şekilde çalışanlar, öncelikle (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

2- Sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi çalışmasının bulunması halinde, önce başlayan sigortalılık esas alınacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılık hallerinin aynı gün başlaması halinde, (a) bendine tabi sigortalılık esas alınacak, bu sigortalığın sona ermesi halinde (b) bendine tabi sigortalılık, bu sigortalığın da sona ermesi halinde ise (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hükümleri esas alınarak sigortalılık başlatılacaktır.

4- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık halleri ile 5 inci maddesinin (a) ve (e) bentlerine tabi sigortalılık hallerinin çakışması halinde, bunlar 4 üncü madde kapsamında sigortalı sayılacak haklarında birinci madde hükmü uygulanacaktır.

5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalının birden fazla işveren yanında çalışması halinde bu çalışmalarının tamamı dikkate alınacaktır. Ancak, hizmetin değerlendirilmesinde ay 30 günü, prime esas kazançlar ise 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen azami kazancı geçemeyecektir.

6- İsteğe bağlı sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına tabi olacak şekilde çalışmaya başlamaları halinde, 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla isteğe bağlı sigortalılıkları sona erecektir.

7- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi birden fazla çalışması bulunan sigortalılar önce başlayan çalışmadan dolayı sigortalı sayılacaklardır. Ancak, bu sigortalıların birden fazla işyerinin sahibi veya ortağı olması halinde kısa vadeli sigorta primi,

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

riski en yüksek olan prim oranı üzerinden ödenecek, bu sigortalıların işyerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırmaları halinde meslek kodu aynı şekilde güncellenecektir.

8- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi gelir vergisinden muaf olarak sigortalılıkları devam edenler ile köy ve mahalle muhtarlarından 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gelir vergisi mükellefi olanlar hariç hizmet akdine tabi çalışmaya başlayanlar çalışmaya başladıkları tarihten itibaren 4 üncü maddenin (a) bendi kapsamında sigortalı olacaklardır.

Ancak, hizmet akdine tabi çalışmaları sona erenlerden, gelir vergisinden muaf olduğu tespit edilenler ile köy ve mahalle muhtarlık görevinin devam ettiği tespit edilenlerin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları talep alınmaksızın hizmet akdine tabi çalışmanın sona erdiği tarihten itibaren devam ettirilecektir.

9- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar, 01/10/2008 tarihinden itibaren kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak bildirilemeyecektir.

10- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmakta iken (b) bendi kapsamında çalışması bulunması nedeniyle bu bent kapsamına alınmayanların hizmet akdine tabi çalışmalarını sona erdirip en az bir gün ara vererek yeniden hizmet akdine tabi çalışmaya başlamaları halinde hizmet kesintiye uğramış sayılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

6.2- 2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Sigortalı Olanlar

1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar dahil sigortalılığı devam ederken, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki çalışmaları sona ermeden (b) bendi kapsamına alınmayacaklardır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığı başlayıp sona erenlerden, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çalışması bulunup 01/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescili yapılmayanların (b) bendi kapsamına tabi sigortalılıkları geçici 8 inci maddenin birinci fıkrası gereğince 01/10/2008 tarihinde başlatılacaktır.

3- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılığı devam edenler aynı zamanda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışamayacaklardır.

4- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi çalışmaları devam edenlerin tarımsal faaliyetleri devam ettiği sürece sigortalılıkları da devam edeceğinden 2008 yılı Ekim ayı başından sonra bu sigortalılıkları sona ermeden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmayacaklardır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

5- 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortaya devam etmekte iken 1479, 2925 veya 2926 sayılı kanunlara tabi çalışmaları bulunanların isteğe bağlı sigortalıkları, 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilerek 4 üncü madde kapsamındaki sigortalıkları başlatılacaktır.

6- 01/10/2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı oldukları halde 2925 sayılı Kanuna tabi prim ödeyenlerin sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erer, 5510 sayılı Kanuna tabi çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 2925 sayılı Kanuna göre kendiliğinden başlatılır.

6.2.1- 04/10/2000-01/10/2008 Tarihleri Arasında 1479 ve 2926 Sayılı Kanunlara Göre Sigortalı Olanlardan Sigortalılık Süreleri Çakışanlar Hakkında Yapılacak İşlemler

1- 01/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun mülga 24 üncü maddesinde belirtilen çalışmalarının bulunması nedeniyle sigortalılığı başlatılan ve bu tarihten önce sona erenlerden 01/10/2008 tarihinden sonra yine bu tarihten önce başlayan, sona eren veya devam eden çalışmaları bulunduğu tespit edilenlerin vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarih itibarıyla yeniden sigortalılıkları başlatılacaktır.

2- 01/10/2008 tarihinden önce 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı başlayan ve bu tarihten sonra da devam edenlerden, 01/10/2008 tarihinden sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

(3) numaralı alt bentlerinde belirtilen çalışması bulunduğu tespit edilenlerin tarım sigortalılıkları sona ermediği sürece (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

3- 01/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olup 01/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortalılığının başlatıldığı tarihten önceki bir süreye ait 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi devam eden çalışmaları bulunduğu tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 01/10/2008 tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerine tabi sigortalılıkları başlatılacaktır.

4- 01/10/2008 tarihinden önce 2108 sayılı Kanuna göre köy veya mahalle muhtarlığına seçilmesi nedeniyle 1479 sayılı Kanuna göre muhtar sigortalılığı devam edenlerin 01/10/2008 tarihinden sonra muhtar sigortalılığın başladığı tarihten önceki bir süreye ait 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi çalışması devam edenlerden muhtarlık görevi nedeniyle 01/10/2008 tarihinden sonra da sigortalılıkları devam edenlerin muhtar sigortalılıkları devam ettiği sürece 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamına alınmayacaklardır.

5- 01/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre isteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 01/10/2008 tarihinden sonra 28/03/2004 tarihinde muhtar seçildikleri tespit edi-

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

lenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, muhtar sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

7- 506 SAYILI KANUNUN MÜLGA 86 NCİ MADDESİNE TABİ OLANLAR

506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi gereğince 01/10/2008 tarihinden önce topluluk sigortası yönünden sigortalılıkları sağlanan avukatlar/noterler, elçilik, dernek ve birliklerde çalışan sigortalılar ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelere çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi hükmüne göre topluluk sigortasına tabi olanların ödedikleri iş kazası, meslek hastalığı, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri genel sağlık sigortası dahil 5510 sayılı Kanuna göre ödenmiş sayılacak, 01/10/2008 tarihinden önceki süreler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısı olarak kabul edilecektir.

7.1- Avukat ve Noterlerin Sigortalılığı

Avukat ve noterlerden herhangi bir sosyal güvenlik kanununa tabi olmayanların 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı madde kapsamındaki sigortalılıklarının düzenlendiği 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 186

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

ila 188 inci ve 191 inci, 1512 sayılı Noterlik Kanununun ise 201 ila 203 üncü maddeleri 2008 yılı Ekim ayı başı itibari ile yürürlükten kalkmış bulunmaktadır.

01/10/2008 tarihinden önce ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayıldıklarından 01/10/2008 tarihinden önce 506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi kapsamında prim ödeyen avukat ve noterlerden gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibariyle devam ettirilmiştir. Bu sigortalılardan sigortalılıklarının devamında ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi alınmayacaktır.

Avukatlardan gelir vergisi mükellefi olmayanların sigortalılıkları 01/10/2008 tarihi itibariyle isteğe bağlı sigorta kapsamında devam ettirilmiş olup isteğe bağlı sigortaya devam etmek istemeyenlerin olması halinde alınacak dilekçeye istinaden sigortalılıkları 30/09/2008 tarihi itibari ile sona erdirilecektir.

01/10/2008 tarihi itibariyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına alınan avukat ve noterler hakkında 01/10/2008 tarihinden sonra ilgili baro başkanlıklarınca/noter odalarınca herhangi bir bildirim yapılmayacak, ancak bu sigortalıların 01/10/2008 öncesi sürelerine ilişkin bildirimleri önceden olduğu gibi topluluk sigortası uygulaması çerçevesince sürdürülmeye devam edilecektir.

01/10/2008 tarihinden önce avukat ve noter olmaları nedeniyle

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

sigortalı sayılanların bilgisayar programları aracılığıyla takibi önceden olduğu gibi “Topluluk Tescil ve Prim Tahsilat Sistemi” programı aracılığıyla, 01/10/2008 tarihinden sonra ilk defa gelir vergisi mükellefi olanların takibi ise “Sigortalama İşlemleri, Sigortalı Tescil İşlemleri” programları aracılığıyla yapılacaktır. 01/10/2008 tarihinden önce sigortalı olup bu tarihten sonra gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan sigortalıların isteğe bağlı sigortalılıkları “2.2.2 İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri” programı aracılığıyla yürütülecektir.

01/10/2008 tarihinden sonra ilk defa gelir vergisi mükellefi olan avukat ve noterlerin bildirim bu Genelgenin “3.2.1- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar” bölümünde, 506 sayılı Kanuna göre aylıklı aylığı almakta iken, serbest avukat veya noter olarak çalışmalarını sürdürenlerin sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılıkları ise “5.7.2- 01/10/2008 tarihinden önce sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar” bölümünde belirtildiği şekilde yapılacaktır.

7.2- Elçiliklerde Çalışan Sigortalılar

01/10/2008 tarihinden önce yabancı devletleri ülkemizde temsil eden elçiliklerde çalışan sigortalıların sosyal güvenlikleri topluluk sigortası sözleşmeleri ile sağlanmakta iken geçici 6 ncı madde ile söz konusu düzenleme yürürlükten kalkmış bulunmaktadır. 5510 sayılı Kanun gereğince elçilikler işveren sayıldıklarından, burada çalıştırılan sigortalılar da 01/10/2008 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

506 sayılı Kanunun mülga 86 ncı maddesi gereğince topluluk sigortası kapsamında bulunan elçilik, konsolosluk ve ataşeliklerde çalışan sigortalılar hakkında 01/10/2008 tarihinden önce topluluk sigortası kapsamında bildirim yapılanlardan ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlenmesi istenmeyecektir.

8- GEÇİCİ 20 NCİ MADDE SANDIKLARI

5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi gereğince 01/01/2008 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahipleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın üç yıl içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilerek 5510 sayılı Kanun kapsamına alınacaklardır. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçilerinin Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Devir işlemi tamamlanıncaya kadar sandık iştirakçiler hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

1- Devir işlemi tamamlanıncaya kadar, sandık iştirakçileri, sandıktan aylık ve gelir alanlar ile bunların hak sahiplerinin sağlık ve sosyal sigorta yardımlarının sağlanması ile primlerinin tahsil edilmesine, ilgili sandık mevzuat hükümlerine göre sandıklarca ve sandık iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlarca devam edilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

2- Vakıf senetlerinde 5510 sayılı Kanuna aykırı hükümler bulunması halinde kısa vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası hariç diğer hükümler bakımından 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

3- Sandık iştirakçilerinden isteğe bağlı sigortaya devam edenler hakkında sandık mevzuatının 01/10/2008 öncesi hükümleri doğrultusunda prim tahsilatı yapılmaya devam edilecektir. 01/10/2008 tarihinden sonra isteğe bağlı sigortaya müracaat eden sigortalılar hakkında devir işlemi tamamlanıncaya kadar sandık mevzuatı hükümleri uygulanmaya devam edilecek bu sigortalılar devir tarihine kadar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

4- Sandık iştirakçilerinin borçlanma işlemleri hakkında 01/10/2008 öncesi hükümler doğrultusunda işlem yapılacak, devir tarihine kadar 41 inci madde ile getirilen hükümler bu sigortalılar için uygulanmayacaktır.

5- Sandıktan malullük ve yaşlılık aylığı almakta iken Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlardan % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ait oran ilave edilmek suretiyle bunları çalıştıran işverenler tarafından aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecektir. 01/10/2008 tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışması bulunanların 01/10/2008 tarihi itibarıyla, bu tarihten sonra aylık bağlananların ise (b) bendi kapsamında çalışmaya başladıkları tarihten itibaren 2008 yılında % 12, takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılarak % 15 oranını geçmeyecek şekilde aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilerek ilgili sandıkça Kuruma bildirilecektir.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

6- 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar devralınacakları tarihe kadar geçecek olan sürede kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına olan sürede kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ilişkin 5510 sayılı Kanunla getirilen yükümlülüklerden muaf tutulduklarından sandık iştirakçileri için vakıf senetlerindeki iş kazaları ve meslek hastalıkları oranı ile % 11 oranındaki hastalık sigortası primlerinin tahsiline devam edilecektir.

7- Geçici 20 nci madde sandıkları devroluncaya kadar sigortalılar ve hak sahipleri hakkında genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmayacak, sandık iştirakçilerinin sağlık yardımlarından yararlanılmasında 01/10/2008 öncesi mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5838 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna 01/08/2009 tarihinde eklenen 1 inci madde gereğince 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgisinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yapacaklardır. Söz konusu hüküm gereğince 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklar 01/08/2009 tarihinden itibaren işe aldıkları ve işten ayrılan sigortalıları sigortalı işe giriş bildirgesi ve sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirecekler, bildirimlerin yasal sürede ve e-sigorta yoluyla yapılmaması halinde haklarında 102 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

9- ORTAK HUSUSLAR

9.1- Sosyal Güvenlik Sicil Numarası Verilmesi

5510 sayılı Kanun gereğince ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren sigortalı olacaklar, bu tarihten önce mülga 506, 1479, 2926 ve 5434 sayılı kanunlara göre sigortalı olanlar ile 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların sigortalılık işlemleri sosyal güvenlik sicil numarası ile takip edilecektir.

Sosyal güvenlik sicil numarası Türk vatandaşlar için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yabancı uyruklular için ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilen kimlik numarasıdır.

Sigortalı tescil kütüğü ortaklaştırılınca kadar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi sigortalılar için ayrıca sigorta sicil, Bağ-Kur sicil ve iştirakçi numaraları verilmeye devam edilecektir.

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kimlik numarası zamanında verilmemesi nedeniyle tescili yapılamayanlar için söz konusu numara verilinceye kadar sigorta sicil numaraları üzerinden tescil programlarınca üretilen geçici numaralar kullanılacaktır. Yabancı kimlik numarasının verilmesi halinde bu numaralar geciktirilmeksizin hemen güncellenecektir.

Kurum içi ve kurum dışı yapılacak yazışmalarda sosyal güvenlik sicil numarası ile sigorta sicil, Bağ-Kur sicil ve iştirakçi numaraları birlikte kullanılacaktır.

● 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Göre Sigortalılık İşlemleri

9.2- Sigortalı İşe Giriş Ve İşten Ayrılış Bildirgelerinin Kağıt Ortamında Kuruma Verilmesi

Sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinin e-Sigorta yoluyla Kuruma bildirilmesi esas olmakla birlikte bu Genelgede belirtilen durumlarda adi posta veya kargo ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen bildirgelerde, bildirgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilenlerde ise postaya verildiği tarih, bildirim tarihi olarak kabul edilecektir.

9.3- Yaş Düzeltmeleri

5510 sayılı Kanunun 57 nci maddesi gereğince uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasından yararlanmada bu sigortalardan yararlanmaya başlamadan önceki yaş düzeltmeleri kabul edilmekte, sigortalılıkları başlatılanların sigortalılık başlangıç tarihinden sonra yaptıkları yaş düzeltmeleri ise dikkate alınmamaktadır. Bu durumda yaş düzeltmelerine ilişkin mahkeme kararlarına istinaden tescil kütüklerinin tashihli yaşla ilgili bölümleri düzeltilecek ancak, uzun ve kısa vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortasına tabi olunduktan sonra yapılan düzeltmelerde sigortalılık hak ve mükellefiyetinin düzeltilmeden önceki yaşa göre belirleneceği sigortalılara bildirilecektir.